

Sayın

Ziyad Ebuzziya
Posta Kutusu 440

Sirkeci
Istanbul

TDVİSAM
Kütüphanesi Arşivi
No ZE. 2130

Cebbar Ertürk
Mesudiye Mah. Sakarya
3. Sokak 79/2
Aydın

28 5 1986
Aydın

TDVİSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 26.2180

Saygıdeğer Ziyad Beyefendi

Beni telefonla aramanızdan dolayı Zatialinize minnettarım, İkinci Dünya Harbi sonunda bizim gibi yabancı diyarlarda sürünen felaketzedelerin Türkiyeye gelmesi için harcadığınız gayretleri başkaları unutabilir, fakat ben asla unutmadım. Adına gönderdiğiniz Tasvir gazeteleri ise Kazanlı, Arımlı, Türküstanlı, Azerbaycanlı, ~~ve~~ Balkanlı Türk felaketzedelerinin millibirliğine hizmet ettiği gibi, dünyada onların varlığını düşünen, onlara sahip çıkan büyüklerin varlığını da göstermiş oldu. Buyuzden kırk sene görüşemediğimiz halde size her zaman şükran düyası bulunmaktayım.

Türkiyeye geldikten sonra görüşemediğimiz ise benim için büyük talihsizlik ve kayıptır. Sizi aramadığımın sebebini ise telefonda arz etmişim. Burada rahmetli Fetelibeylinin etkisi olduğunu da biliyorum, çünkü 1948 senesinde Kahire Başkonsolosumuz rahmetli Ömer Lütfü Miyman beni himayesine almıştı. Türk vatandaşı olmadığımından Bahçivanlık kadrosu ile Tercüman olarak kabuletmış ve konsolosluga almıştı. Bu durum bütün hemşehrilerimizi bana karşı düşman durumuna getirmişti. Zaten arz etmiş olduğum gibi Rusların bizden olan münevverlerin damarına soktuğu illetin en büyüğü birbirine karşı duyduğu düşmanlık ve birlikten uzak kalmaktı. Halbuki ben Fuat'la birlikte Fetelibeylinin başkanlığında kurulan Azerbaycan Milli Komitesinin, ^{Üyesi ve} Eğitim ve Kültür bölümü başkanı olarak çok ahenkli bir çalışma yapmıştım. Almanlara istiklalimizi tanıtmakta birbirimize destek olmuştuk. Yarım milyondan fazla Türk esirini ölüm kampı diyeceğim esir kamplarından çıkartarak Ruslara karşı savaş birlikleri kurulmasında önemli görev yapmıştım. Almanlarla gırtlak gırtlaga gelmişim. Hak, hukuk tanımayan Almanlara bizim onlardan daha fazla Rus düşmanı olduğumuzu söyleyerek abdallıklarını yüzlerine vurmuşum.

Hitler döneminin Almanyasında bunları söylemek kolay deyildi. Fakat arz ettiğim gibi bizler düşman çizmesinde kaldığımızdan millibirlik ruhundan uzaklaşmıştık. Ruslar bundan faydalanarak bizi yüz sene içinde istila etmiş ve millettten kopardığı münevverlerinin eliyle sömürmüş ve esir haline getirmişti.

Kahirede bulunduğumuz sırada Çanakkale savaşlarının ^{etkisi} altında kalan Anzaklıların Türk soyu hakkındaki övgüleri, etkisinde kalan Avusturyalılar Türk asıllı olduğumuzu göreyerek bizleri Avusturalyaya almak istediler. Heyetler geldi. Hatta saklamadan şunu söylediler:

-Siz Avrupa asıllı olmadığınız halde Türk olduğunuz için sizleri Avusturalyaya almak istiyoruz.

Avusturalya otuz bin kilometre uzakta bulunan bir yerdin Amerikada olduğu gibi orasıda göçmen alınan milletleri dininden, dilinden alarak İngiliz diliyle İngiltereye bağlamak isteyen bir idare tarafından yönetiliyordu. Kilisesinden adalet mekanizmasına, okulundan mülkü idaresine kadar elbirliği ile bu maksad için çalışıyorlardı. Bunları Başkonsolosa anlattım. Bunlar Avusturalyaya gittikten bir nesil sonra ^{XXII-ARİF} türklüklerini kaybedecekler. Halbuki bunlar Türk kalmak için Rus çizmesinden kaçmışlar ^{dedim}.

Kendisi de Bulgaristan Türklerinden olduğundan Slavların Türk asıllılara yaptıklarına hakıyla bilen Başkonsolos rahmetli Dışişleri Bakanlığına çok etkili bir yazı yazdı, Şunu da itirafedelimki oğünlerin idarecileri arasında Atatürk devrindeki milli duygu daha hakimdi, Uzunlıklardan Türk milli politikasını tekellerine alanlar daha yok gibiydi, Başkonsolosun yazısından sonra Dışişleri Bakanlığı bizlerin Türkiyeye gönderilmemizi Kahire Büyük Elçiliğine yazdı, Fakat oğünlerde Rusyanın Türkiyeye yaptığı baskı, Bogazlarda üsk talebi, Kars ile Ardahanı istemesi, aynı zamanda İngiltere ve Amerikanın Rusya ile ittifak içinde bulunması, batılların bizi desteklememesi Hariciyemizi Rusları kuşkulandırmamak ve aleyhte bir durum yaratmamak için titiz davranmağa mecbur bırakmış olacak ki, gönderilecek olanların harp mücrümü olmamaları için Beynelmilel Mülteciler Teşkilatının Kahiredeki şubesinden belge almaları gerektiğini bildirmişti, Başkonsolos bunun için beni görevlendirdi, Teşkilatın görevli kişisiyle yaptığım görüşmede bana şunu söyledi: Almanlarla işbirliği yaptığınızı, hatta yarım milyondan fazla askerinizin Ruslara, hatta bize karşı İtalya ve Fransada savaştığını biliyoruz. Biz bugün bunu unutuyoruz, lütfen siz de kendi kimliklerinizi saklayınız, Aksi takdirde size gereken vesikayı veremeyeceğiz, Ben bunu defalarla rahmetli Fetelibeyliye söyledim, Hatta kendisini alarak Mülteciler Komitesindeki görevliye götürdüm, Görevli Zat bizzat kendisine durumu açıkladı Fakat Fetelibeyli (Ben Komite Başkanım bu sıfatımı atamam Türkiyeye bir lider olarak gideceğim) diyerek ısrarda bulundu ve buyüzden kendisine Eligebilite denen vesikayı vermediler, Bundan dolayı da Başkonsolos rahmetliyi listeden çıkardı,

Maalesef o bunu benden gördü ve rahmetli Mehmet beyin bana anlattığına göre Fatihliniz huzurunda da beni suçladı ve böylece görüşmemiz mümkün olmadı, Beni en çok üzen şey ise ötede beride benim Türk deyil de Kürt olduğumu yaymış olmalarıydı, Halbuki bunların hiçbirisi benim doğduğum vilayetten bile deyillerdi, İnsanı kötölemek ve nefret kaynağı bulmak için neler yapıldığını bunları işittikten ve hedef olduktan sonra anladım, Bundan dolaydı ki bütün boş zamanlarını oyun masalarında, içki sofralarında, aşifte kadınların yakınlığında bulunma münevver hemşehrilerimden uzak kalmağı ve kendimi bana kollarını açmışyeni vatanımın münevverliğini yetiştirmeğe hasrettim,

Fakat hayal kırıklığına uğradım, Verdiğim milli duygu ve vatan sevgisi Münevver zümre tarafından tepkiyle karşılandı, Adım Turancı, ırkçı ve sonra da Faşist oldu, Eğer Anayurtta Unutulan Türklük, Türkiye Türkleri ve Anayurttaki Türklerin kuruluşları, Türk milliyetçiliği kitaplarını Genel Kurmay tarafından alınıp orduya dağıtılmasaydı, belki Milli Eğitim Bakanlığı beni öğretmenlikten alarak kitaplıklarda pasif bir vazifeye verecekti, Tıpkı rahmetli Nihal Afsıza yaptıkları gibi,

Evet 1944 senesinde İsmet Paşanın milliyetçileri aynı ittiham ile tabutluklara doldurarak engizisyona tabi tuttuktan sonra, Türkiyede milliyetçilik Rusyadaki Türklere tatbikedilen baskının altına alınmıştı, Türklüğü savunan Rusyada da ırkçı ve Turancıydı Türkiyede de, Hatta 1962 senesinde Bilecik Lisesinde ~~bulun-~~

bulduğum zaman Atatürk'ün ölüm yıl dönümü vesilesiyle yapılan toplantıda Milli Eğitim Müdürü:

-Cebbar bey Atatürk'ün milliyetçilik duygusunu da siz anlatınız diye beni görevlendirirken konuşmaktan sonra öğünlerde emekli bir generel Vali (Sedat Kırtetepe) Milli Eğitim Müdürüne şunu söylemiş:

-Bu öğretmen ırkçı ve Turancıdır, ona bir daha konuşma vermeyiniz, Bugün Allahına kavuşmuş olan Milli Eğitim Müdürü bunu bana söylerken çok üzüntülüydü, Bu olaylar beni kendim için değil, devlet ve milletim için kaygulandırıyor. Avrupalılar milliyetçilik duygusuyla birliklerini sağlamış, içlerindeki kendilerinden olmayanları eritmiş, yükselmiş ve istila altına düşmelerde milliyetçiliklerini korumuşlardı, Biz ise on aşırı bundan uzaktık, Türklüğü değerlendirmediklerinden

otuz yakın devletimiz yokolmuştu, Halbuki her devlet bir millet tarafından kurulur ve devletin bütün imtiyazı onu kuran milletin olur, Subaylık, Amirlik, devlet idaresi, zenginlik, ticaret verimli topraklar, okullar, özellikle yüksek okullar devleti kuran milletin olur, Devletin sahibinin dilini, dinini kabülederek ondan olduğunu isbatedenler dışında, dilini, dinini koruyanlar ise sadece işçi ve hizmetçi durumunda tutulur ve onların kemikleri üzerinde devletin sahibinin vatanı kurulur ~~kurulur~~ yakse /f/ir.

Avrupalılar bunu yapmışlardı Biz ise bu duygudan uzak olmuşuz, kendi milletimize değil, Türk olmayanlara itimademiş, nekama getirmiş ve idareimizi ellerine teslimetmişiz (Maalesef bugün dahi).

Öğretmenliğe başladığımın ikinci yeri Ürfaydı, Çok kuvvetli bir kürtçülükle karşılaşmıştım, Zenginler başarılı öğrencilere burs vererek hukuk, Siyasal Bilgiler ve iktisad fakültelerine giderek ilerde Türkiyenin idaresini ellerine almalarını teklif ediyordu (Maalesef bunda başarılı da oldular).

Şehrin içinde Türkçe konuşanlar ise memurlar ve aileleriydi, Köylertamamile kürtleşmiş ve araplaşmıştı, Karakoyunlular, Akkoyunlular, Afşarlar, Bayatlar, Kacarlar, Gergerler, Karakeçililer (Kayhan kabilesinden) tamamile kürtleşmişlerdi, Sade bir iki köy alevi olduğu için hor görüldüğünden Türklüğünü korumuştular, Bende tetkikaçı bir özellik vardı, Diyarbakır, Mardin, Elazığ, Malatya vilayetlerini

incelerken Türkiyenin milli bir devlet yapısından imparatorluk millet yapısına dönmüş olduğunu gördüm, Ermenilerin, Bulgarların, Rumların, Sırpların, Arapların yerinde Anadolu'da çok tehlikeli şekilde kürtlük geliyordu, Öğünler için az olmasına rağmen şuurlu bir münevverlikleri vardı, Kürtçülüğü savunanlar hakimler, savcılar, iktisadçılar, öğretmenler, doktorlar ve bu zümreden olanlardı, Çoğalma ise müthişti, Türk olanların bir iki çocuğuna karşı en sefil kürdün on oniki çocuğu vardı, Hatta üç ve dört kadınla evlenenlerin 25-30 çocuğu vardı, Eğer bunlar bu şekilde çoğalmaya devametseler, elli sene sonra Türkiyede çoğunluk sağlayacakları endişesi beni derin derin düşündürdü ve bugün de düşündürmektedir, Türkiye harpsiz, topsuz, tüfeksiz elden gidecekti ve bugün bu yol üzerinde olduğunu üzülerek yazmak mecburiyetindeyim, Demokrasi ise bunların yardımcısıydı, Bizim başımızdakiler ise demokrasinin hududunun neredede duracağını bilmiyorlardı, Herkes oy peşindeydi,

Kürtçülükle birlikte komünistlik de ilerlemekteydi, Yıllar sonra Türkiyedeki anarşiyi başlatanların kürtçüler olduğunu hayretle görünürken, onların yardımcılarında türkasilili komünist ideolojiye kendilerini kaptırmış olanların olduğunu göreyerek ağlayacak oldum. Türkiyede Kürt münevverleri kendilerine devlet kurmak isterken, Türkasilili münevver de devletini yıkmak için silaha sarılmıştı, Başbakanlık makamına getirilen Ecevit şulümlü yaşsız kadın şiirinde Türkün damarında kürtlük, çerkeslik, yunanlilik, hititlik, araplık, arıyordu, Demirel ise yollar yürümekle aşınmaz diyerek uçurumun kenarına kadar getirilmiş devleti nasıl savunmak gerektiğini bilmiyordu, Kendilerini Türk olarak görmeyenleri memleket dışına atmak gerekirken Türkasilililerden yüzbinlerce göçmeni "vısturalyaya vererek gidiniz milliyetinizden çıkınız diyordu, Üç milyonu da Avrupada köle işçi olarak ısrarla tutturuyor, oradan gelen dövüzle memleket kalkınacak diyordu, Halbuki dövüzler bugünkü iktidara yabancı sigaralar, parfümler, giyim eşyası, gibi ithal mallarına harcıyor.

Oramirallikten Başbakanlığa gelen Uluşu ise:

-Dinciler ve milliyetçiler komünistlerden daha tehlikelidir, diyerek demeç veriyordu. İşte beni kahreden şunlardı, Harp içinde devletleri orduları, barışta ise adalet mekanizması savunur, Maalesef bizde böyle bir mekanizma yoktu ve yoktur. Zira bütün komünist ve kürtçülerin liderleriserbesti içindeyken, Türkes ve milliyetçiler hala mahkemeler önünde mücrüm sandalyesinde oturtulmuşlardır. Bir ay önce Adana savcısı 36 Milliyetçiye ölüm teklif ediyordu. Atatürkten sonraki Eğitim sisteminiz ise millilikten uzaklaştırılmış ve kosmopolit bir münevverlik yetiştirme yollarına koyulmuştur. Ecevit tarafından okullarımızdaki Türk büyüklerinin resimleri kaldırılırken, iktidara gelen ve kendilerine milliyetçi diyenlerin hiçbirisi bunu değerlendirmemiştir ve hâlerde de ferkanidivon yocce, Peyrefendi, size hakikatlerle dolu çok acı şeyler yazdım. Bugünkü zihniyetle Kurtulmamız imkansızdır kitabımı bana milli duygum yazdırdı, okuyunuz ve renklerinin mavi olduğunu sandığımı (yanılmıyorsa) güzel gözleriniz biraz nemleniversin. Sizden bir ricada bulunacağım şöyleki burnumuzun dibinde 18-20 milyon Türkün bulunduğu İran azərbaycanını kimse hatırlamamaktadır, Milli münevverliği olmadığından Başbakan, Cumhurbaşkan, İç ve dışişleri bakanları, genel kurmay başkanı ve diğer bakanlarının çoğu Türkasilili olduğu halde Türklüğü değil farslı-ğı savunuyor ve Türklüğün farslaşması için baskıyı bizzat bunlar yapıyorlar. Acabaxm milyarlar oynayan Tercüman gazetesi, sahibi Kemal bey, veyshut başka bir zengin beni mali yönden destekleyerek İranda ki Türkleri incelememe ve

Ölmeyen Türklük diye bin sahifelik bir kitap yazmama imkan sağladılar mı ve buna vayfa alaraz siz saklaya bilir misiniz? Bugün siz de ben de 70 yaşımızı geçtik, Hayatta vatan ve milletimize hizmetten başka hiçbir arzumuz kalmamıştır, Din mezhep hiçbir zaman millibirlik sağlamamıştır, Bugün Elin gavuru ayı ve güneşi fethederken bizimkilerin hâlâ şiiilik ve synnülükle birbirine nefret duyması ise yürekler acısındır, Kayseride Anayurtta Unutulan Türklüğü Genel Kurmay Başkanlığı satın aldığı günlerde, Yurtiçi Bölge Komutanı Naim Üresin adlı bir paşa bana şunu sordu: Çebbar bey şiiyi misiniz? ona şu cevabı verdim: Paşam ben ailece bile şii olmadım, Sonra ben yüksek uğraşmamız çok acıdır. Unutmayı — gezegenleri fethederken, bizim hâlâ bu meselelerle uğraşmamız çok acıdır. Unutmayı — nizki ben ve Zatialiniz müsluman bile olmasaydık yine Türktük General evet dedi.

Bugün Türkiyede 15-20 bin İran Azerbaycanından yüksek tahsil alan öğrenci var, Eğer bizim eğitim sistemimiz milli olsaydı, biz bunları yetiştirerek İrana gönderir ve kurtlerin bizde yapmak istediklerini İranda yapardık ve bu daha kolay olurdu, Fakat bu kafa bizde var mı?

Elimde basmaya hazır şu kitaplarım var:

- 1- Atatürk Sofrasında Türklük ve milliyetçilik 450 . *salıfa*
- 2- Atatürk Ziya Gökalp ve Türkiyenin İstikbali 200
- 3- Milli Felsefesi olmayan devletimiz ve Ermeni Meselesi 300
- 4- Türkiye üzerinde Ecevit ve Alpaslan Türkeş Şavaşı 280
- 5- Bir liderin (İnönünün) Hırsı 260
- 6- Atatürkten sonraki Türk Milli Eğitimi 100
- 7- Azerbaycana Hasret 200
- 8- Bize maskı yapan Müttefikimiz Amerika 250
- 9- Türkiyenin gerçekleri 500
- 10- Kıbrıs Destanı 150
- 11- Size takdimettim, Bugünkü zihniyetle Kurtulmamızın İkeni yoktur 225,

Sizi yoracağını sanmadığım mektubumu bitirirken, Oğlum Türkhan kızlarım Gülsün ve Gülüş ellerinizden öperler Ben saygılarım sunar yanaklarınızdan öperim

Hürmetkarınız:

C. C. Entürk
Cebbar Entürk

TDVİSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 26.2150